

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na ____ sjednici održanoj dana _____ 2014. godine, d o n o s i

Z A K O N

o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom

Član 1.

U Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/07 i 13/11 - u daljem tekstu: Kantonalni zakon), članovi 30a. i 31a. se brišu.

Član 2.

U članu 139. dodaju se novi stavovi (8), (9) i (10) koji glase:

„ (8) Centri za socijalni rad i nadležne službe socijalne zaštite sa područja Zeničko-dobojskog kantona će u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona po službenoj dužnosti donijeti rješenja o prestanku prava korisnicima koji su ostvarili pravo na dodatak za pomoć i njegu od drugog lica po odredbama Kantonalnog zakona.

(9) Pravo na dodatak za pomoć i njegu od drugog lica ostvareno prema odredbama Kantonalnog zakona, prestaje danom stupanja na snagu ovog zakona, a za mjesec u kojem prestaje ovo pravo izvršit će se isplata cjelokupnog pripadajućeg mjesečnog novčanog iznosa.

(10) Prvostepeni organi iz stava (8) ovog člana obavijestit će sve dosadašnje korisnike prava na dodatak za pomoć i njegu od drugog lica da mogu podnijeti zahtjev za ostvarivanje ovog prava, u skladu sa odredbama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Službene novine Federacije BiH“, broj 36/99, 54/04, 39/06 i 14/09).“

Član 3.

Postupci za ostvarivanje prava na dodatak za pomoć i njegu od drugog lica, započeti prije stupanja na snagu ovog zakona, a koji nisu završeni okončat će se po odredbama Federalnog zakona.

Član 4.

U članu 143. dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„ (2) Na osnovu prijave ili saznanja o nastaloj promjeni koja je od uticaja za ostvarivanje i obim prava, prvostepeni organ će pokrenuti postupak odmah, a najkasnije u roku od 15 dana od dana saznanja za promjenu i donijeti rješenje o prestanku ili izmjeni priznatih prava prema ovom zakonu, sa pravnim dejstvom od prvog dana narednog mjeseca po nastaloj promjeni.“

Dosadašnji tekst člana 143. postaje stav (1).

Član 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u “Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona”.

Broj: _____/14

Datum, _____, 2014. godine

Z e n i c a

PREDSJEDAVAJUĆI

Sretko Radišić

O b r a z l o ž e n j e

Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom

I PRAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona, sadržan je u odredbama člana 37. stav (1) tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, kojim je propisano da Skupština donosi zakone i ostale propise za izvršavanje kantonalnih nadležnosti.

Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona sadržan je i u odredbama člana 17., člana 18. tačka k. i člana 19. tačka e. Ustava Zeničko-dobojskog kantona, prema kojima Kanton ima sve nadležnosti koje nisu Ustavom Federacije izričito povjerene federalnoj vlasti, a naročito je nadležan za provođenje socijalne politike i uspostavu službi socijalne zaštite, a utvrđivanje socijalne politike u zajedničkoj je nadležnosti federalne vlasti i kantona koje se u pogledu ove nadležnosti dogovaraju na trajnoj osnovi.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Odredbama člana 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Sl.novine FBiH“ broj: 14/09 – u daljem tekstu: Federalni zakon), (odnosno odredba člana 18. d. stav 4. Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Sl.novine FBiH“ br. 36/99, 54/04, 39/06 i 14/09)) propisano je da „Lica sa invaliditetom koji je nastao nakon 65 godine života a kod kojih je, u skladu sa mišljenjem Instituta, utvrđena potreba za korištenjem prava na dodatak za njegu i pomoć od drugog lica, ovo pravo ostvaruju u skladu sa propisom kantona“. Također je odredbama člana 16. citiranog Zakona propisano da „Uslovi i postupak u vezi sa ostvarivanjem prava iz stava 1. ovog člana uređuju se propisom kantona“ te da se „sredstva za ostvarivanje prava iz ovog člana osiguravaju u budžetu kantona“.

Shodno navedenom, donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/11 – u daljem tekstu: Kantonalni zakon) koji je stupio na snagu 29.09.2011. godine. Ovim Zakonom je utvrđeno ostvarivanje prava na dodatak za njegu i pomoć od drugog lica za lica sa invaliditetom starija od 65. godine života, kojima je utvrđena potreba za njegu i pomoć od drugog lica. Također, utvrđeni su iznosi dodatka za njegu i pomoć od drugog lica za I. i II. grupu dodatka u skladu sa budžetskim mogućnostima Zeničko-dobojskog kantona.

Ustavni sud BiH je u svojoj Odluci broj: U-9/12 od 30.01.2013. godine utvrdio da odredba člana 18. d. stav 4. Federalnog zakona nije u skladu sa članom II/2 Ustava BiH u vezi sa članom 1. Protokola 12. uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (zbog starosne diskriminacije), te je istom naloženo Parlamentu FBiH da najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana dostavljanja Odluke uskladi odredbu navedenog člana sa Ustavom, Protokolom broj 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Budući da Parlament FBiH nije postupio po navedenoj Odluci Ustavnog suda BiH, Rješenjem Ustavnog suda Bosne i Hercegovine („Sl.glasnik BiH“ broj: 5/14 od 21.01.2014. godine) utvrđeno je da odredba člana 18.d. stav 4. Federalnog zakona prestaje da važi narednog dana od dana objavljivanja ove odluke u „Službenom glasniku BiH“, odnosno ista je prestala da važi 22.01.2014. godine.

Imajući u vidu da su odredbe Kantonalnog zakona u vezi sa ostvarivanjem prava na dodatak za pomoć i njegu od drugog lica donesene shodno odredbama Federalnog zakona, a da su odredbe Federalnog zakona u vezi sa predmetnim pravom i obavezama koje se tiču kantona, shodno Rješenju Ustavnog suda BiH prestale da važe, predlažemo da se odredbe koje se odnose na propisano pravo u Kantonalnom zakonu brišu.

Ministarstvo predlaže da se navedene izmjene i dopune odredbi Kantonalnog zakona razmatraju **po hitnom postupku**. Za razliku od procedure redovnog postupka, ovim bi se omogućilo blagovremeno obustavljanje priznatih predmetnih prava po odredbama Kantonalnog zakona, kao i dalja potrošnja namjenjenih budžetskih sredstava.

Imajući u vidu važnost hitnog rješavanja ovog pitanja smatramo da su ispunjeni uslovi iz člana 141. Poslovnika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona – Novi prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/12 i broj:12/13) za donošenje ovog zakona po hitnom postupku.

III NAČELA NA KOJIMA SE ZASNIVA ZAKON

Prijedlog Zakona je zasnovan na programskim zadacima i ciljevima Vlade Zeničko-dobojskog kantona usmjerenim u pravcu zakonitog, svrsishodnog, efikasnog i ekonomičnog raspolaganja budžetskim sredstvima.

IV OBJAŠNJENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA U OVOM ZAKONU

Član 1. Ovim članom se u Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/07 i 13/11) članovi 30a. i 31a. se brišu, kako bi se osobe sa invaliditetom bez obzira na životnu dob stavile u jednak položaj po pitanju ostvarivanja prava na dodatak za njegu i pomoć od drugog lica, ukoliko ispunjavaju uvijete predviđene Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Službene novine Federacije BiH“, broj 36/99, 54/04, 39/06 i 14/09).

Član 2. i 3. Ovim članovima pravno se uređuje način prestanka prava dosadašnjim korisnicima, kao i način postupanja prvostepenih organa u ovom postupku.

Član 4. Novi stav u ovom članu predviđa obavezu prvostepenim organima da posebno vode računa o nastalim promjenama u činjeničnom osnovu kod svakog korisnika prava iz oblasti socijalne zaštite, te da prema tome donesu i odgovarajuće rješenje.

V FINANSIJSKA SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za primjenu ovog Zakona neće biti potrebno u budžetu Kantona obezbjediti dodatana novčana sredstva, s obzirom da je razlog za predlaganje ovog Zakona da se sačuvaju planirana sredstva, odnosno da se ista preusmjere za izvršavanje zakonske obaveze prema licima sa invaliditetom za refundaciju troškova pregleda medicinskog vještačenja. Naime, u skladu sa odredbama člana 11. navedenog Federalnog zakona ukoliko lice ostvari pravo na ličnu invalidninu ima pravo na refundaciju troškova pregleda.

Dosadašnja finansijska izdvajanja iz Budžeta Kantona i broj korisnika pravo na dodatak za njegu i pomoć od drugog lica po godinama iznosila su:

- od početka primjene prava u periodu od oktobra do decembra 2011. godini pravo je ostvarivalo 1.139 korisnika i utrošeno je 365.259,20 KM;
- u 2012. godini pravo je ostvarivalo 1.581 korisnika i utrošeno je 2.304.559,38 KM;
- u 2013. godini pravo je ostvarivalo 1.606 korisnika i utrošeno je 2.285.086 KM. Odnosno, u 2013. godine pravo na dodatak za njegu i pomoć od drugog lica ostvarivalo je 862 korisnika I.

grupe i 744 korisnika II. grupe dodatka. Naknada za I. grupu dodatka je isplaćivana u iznosu 144 KM, a za II. grupu u iznosu 72 KM.

Predloženim Izmjenama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom Zeničko-dobojskog kantona odredbe koje se odnose na ostvarivanje i realizaciju predmetnog prava se mijenjaju i brišu te u narednom periodu, prestat će izdvajanje sredstava iz Budžeta Kantona za navedeno pravo.

U Zenici, avgust 2014. godine

Ministarstvo za rad,
socijalnu politiku i izbjeglice